

Informace k přijímací zkoušce z českého jazyka a literatury osob pobývajících dlouhodobě v zahraničí při přijímání ke střednímu vzdělávání

Výsledek jednotné přijímací zkoušky a školní přijímací zkoušky je jedním z kritérií přijímacího řízení stanovených ředitelem školy podle § 60 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Uchazeči o přijetí ke střednímu vzdělávání do čtyřletých (popř. dvou a tříletých) oborů středního vzdělání musí mít dle § 59 školského zákona splněnou povinnou školní docházku (dle § 36 školského zákona je školní docházka povinná po dobu devíti školních roků) nebo ukončeno základní vzdělání před splněním povinné školní docházky. Splnění povinné školní docházky se dokládá předložením příslušných dokladů, resp. dvou posledních vysvědčení dokládajících docházku do školy po dobu devíti roků. Pokud osoba pobývajících dlouhodobě v zahraničí plnila povinnou školní docházku na území jiného státu, předkládá uvedené doklady jak v originálním znění, tak současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého (nejedná-li se o doklady v jazyce slovenském), pokud škola uchazeči nesdělí, že takový překlad nevyžaduje (§ 16 odst. 1 a 2 správního řádu). **V tomto případě nelze stanovit jako kritérium pro přijetí získání základního vzdělání, resp. vyžadovat uznání rovnocennosti nebo uznání platnosti (nostrifikace) zahraničního vysvědčení v České republice.**

Úspěšné ukončení základního vzdělání **před splněním povinné školní docházky se dle § 108 školského zákona dokládá uznáním rovnocennosti nebo uznáním platnosti zahraničního vysvědčení v České republice.** Tento doklad vydává na základě žádosti příslušný krajský úřad.

V případě, že se uchazeč hlásí do prvního ročníku nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, předkládá spolu s přihláškou vysvědčení ze sedmého, resp. pátého ročníku základní školy. Plnil-li tyto ročníky uchazeč na území jiného státu, dodává uvedené doklady jak v originálním znění, tak současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého (nejedná-li se o doklady v jazyce slovenském), pokud škola uchazeči nesdělí, že takový překlad nevyžaduje (§ 16 odst. 1 a 2 správního řádu). **Do uvedeného vzdělání se nezařazují ročníky absolvované před 6. rokem věku.**

Výše uvedené doklady se podávají spolu s přihláškou ke střednímu vzdělávání (§ 1 odst. 1 písm. a) až d) a i) a odst. 2 vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů), nejpozději však dle § 1 odst. 4 uvedené vyhlášky v den, kdy se uchazeč stane žákem střední školy, což je v souladu s § 66 odst. 1 školského zákona prvním dnem školního roku, popřípadě dnem uvedeným v rozhodnutí o přijetí.

Uchazeči o přijetí do víceletých gymnázií (obdobně u osmiletého oboru vzdělání konzervatoře) musí mít úspěšně ukončený příslušný ročník – u osmiletého oboru vzdělání 5. ročník základní školy a u šestiletého oboru vzdělání 7. ročník základní školy nebo odpovídající ročník osmiletého gymnázia nebo osmileté konzervatoře (§ 61 odst. 2, příp. § 88 školského zákona). Tito uchazeči přikládají k přihlášce vysvědčení z posledních dvou ročníků, ve kterých plnili nebo plní povinnou školní docházku ve škole mimo území ČR, a to jak v originálním znění, tak současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud škola uchazeči nesdělí, že takový překlad nevyžaduje (§ 16 odst. 1 a 2 správního řádu).

U zkráceného studia a nástavbového studia (§ 83 až § 85 školského zákona) je podmínkou přijetí získání příslušného stupně středního vzdělání. Uchazeč hlásící se do zkráceného či nástavbového studia dokládá vždy uznání rovnocennosti či uznání platnosti zahraničního vysvědčení dokládajícího stupeň předchozího vzdělání, tj. stupeň středního vzdělání s výučním listem, příp. stupeň středního vzdělání s maturitní zkouškou.

Všichni uchazeči o přijetí ke střednímu vzdělávání musí splnit podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti, pokud je pro daný obor vzdělání požadována. – odkaz na NV č. 211/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Od školního roku 2016/2017 musí všichni uchazeči do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou (vyjma oborů vzdělání s talentovou zkouškou, nejde-li o obor vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou) konat jednotnou přijímací zkoušku z matematiky a z českého jazyka a literatury podle § 60 odst. 5 školského zákona (dále jen „jednotná zkouška“). **Osobám s českým nebo cizím státním občanstvím, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se při přijímacím řízení promíjí na jejich žádost podle § 20 odst. 4 školského zákona přijímací zkouška z českého jazyka (vzdělávací obor Český jazyk a literatura), pokud je součástí přijímací zkoušky – znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání, se u těchto osob ověří rozhovorem.** Toto pravidlo platí jak při konání jednotné přijímací zkoušky, tak školní přijímací zkoušky, pokud o jejím konání rozhodl ředitel školy a je-li její součástí ověření znalosti českého jazyka.

Za osoby, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se považují všichni uchazeči o střední vzdělání, kteří spolu s přihláškou ke střednímu vzdělávání předloží vysvědčení získané z posledních dvou ročníků školy mimo území České republiky, bez ohledu na to, zda zároveň předloží i vysvědčení české. Rozdíly mezi uchazeči s českým vysvědčením a bez něj může ředitel školy zohlednit ve vypsáních kritériích k přijímacímu řízení.

Mezi osoby, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, nelze řadit uchazeče, kteří se před konáním přijímací zkoušky vzdělávali ve škole v České republice, včetně zahraničních škol působících na území České republiky, a to i když se v nich vzdělávali jen část školního roku.

U uchazečů, kteří nebudou konat jednotnou zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona a prokáží rozhovorem znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání, vytvoří ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání jejich pořadí podle § 14 vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 244/2018 Sb.

Hodnocení těchto uchazečů je tvořeno na základě **redukovaného hodnocení, které neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury jednotné zkoušky a těch částí školní přijímací zkoušky, které ověřují znalost českého jazyka.** Uchazeči jsou pak zařazeni do výsledného pořadí všech uchazečů na místo shodné s pořadím v rámci redukovaného hodnocení všech uchazečů.

Na všechny uchazeče – osoby pobývající dlouhodobě v zahraničí se vztahují, jako na ostatní uchazeče o střední vzdělávání, ustanovení školského zákona o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jimiž se podle § 16 odst. 1 a odst. 2 písm. c) školského zákona rozumí rovněž osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření spočívajících v nezbytné úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám uchazečů. Škola upravuje podmínky přijímání ke vzdělávání podle školského zákona a § 13 vyhlášky č. 353/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na základě doporučení vydaného

školským poradenským zařízením. Kategorie uzpůsobení podle druhu znevýhodnění, přípustné úpravy zkušební dokumentace a přípustná uzpůsobení přijímací zkoušky jsou stanovena v příloze č. 1 vyhlášky č. 353/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro úplnost uvádíme, že **posouzení hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení uchazeče, který získal předchozí vzdělání ve škole v zahraničí, je v kompetenci ředitele školy** na základě jím vyhlášených kritérií přijímacího řízení podle § 60 odst. 2 písm. a) školského zákona. K zajištění srovnatelného posouzení všech uchazečů se doporučuje vytvořit převodník na klasifikaci stanovenou § 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů. Pro tento účel je vhodné využít učební plán a způsob klasifikace dotčené školy v zahraničí. Cizinci, kteří nejsou občany Evropské unie, se stávají žáky příslušné střední školy, pokud řediteli školy prokáží nejpozději při zahájení vzdělávání oprávněnost svého pobytu na území České republiky (§ 20 odst. 3 školského zákona).

K tomuto tématu informujeme, že podle § 20 odst. 5 písm. a) a odst. 6 školského zákona zajišťuje krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáků, vymezených tímto ustanovením, ve spolupráci se zřizovateli základních škol bezplatnou výuku českého jazyka k jejich začlenění do základního vzdělávání v rozsahu nejméně 70 vyučovacích hodin po dobu 6 měsíců školního vyučování po sobě jdoucích (§ 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů). Obsah výuky českého jazyka je určen očekávanými výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Bližší informace k přijímacímu řízení ve školním roce 2020/2021 poskytnete:

Mgr. Barbora Krčmářová

odbor středního a vyššího odborného vzdělávání a institucionální výchovy MŠMT

oddělení všeobecného vzdělávání

tel. 234 811 755

e-mail: barbora.krcmarova@msmt.cz